

FORTEGNELSE OVER ORIENTERINGMATERIALE

til medlemmerne af Sundheds- og Omsorgsudvalget

Materiale omdelt til udvalget på mødet den 15. december 2011

- Embedsmandsdeltagelse den 15. december 2011.
- Notater vedr. saftvand på plejehjem i København
- Notat om budgettilpasning i Pilehuset
- Notat vedr. de sårbare piger – opfølgning på temadrøftelsen vedr. Børnesundhedsprofilen
- Notat om sundhedskonsekvens vurdering af Københavns Kommunes støjhandlingsplan samt rapport om Folehaven som case.
- Notat om europæisk samarbejde i Københavns Kommune
- Notat om Landsrettens dom i sagen om Handelsstandens Indkøbsordning (HI) krav om erstatning
- Notat om evaluering af VM i Landevejscykling
- Orientering om møde med Dragør Kommune vedr. afsøgning af muligheden for, at Københavns Kommune udførte en række opgaver for Dragør Kommune.
- Kommende sager til Sundheds- og Omsorgsudvalget.

Fremlagt i mødelokalet

- LedSager, medlemsblad fra Gigtforeningen, december 2011.

Embedsmandsdeltagelse til det ordinære møde i Sundheds- og Omsorgsudvalget den 15. december 2011

Direktionen:

Administrerende direktør Lene Sillasen
Direktør Hanne Baastrup
Direktør Anne Mette Fugleholm

Center for Politik og Ledelse

Sekretariatschef Jesper Olsen
Udvalgssekretær Yvette Kovács

Punkt 2: Udmøntning af uforbrugte midler 2011

Økonomichef Carsten Riis

Punkt 3: Udmøntning af budget 2012

Økonomichef Carsten Riis og chefkonsulent Martin Dylewski

Punkt 4: De borgerrettede kvalitetsstandarder 2012

Programleder Birgitte Bo Christensen

Punkt 5: Kataloger over visitationskriterier og ydelser 2012

Programleder Birgitte Bo Christensen og souschef Jessie Hudecek Kjærsgaard

Punkt 6: Etablering af to sundhedssatellitter/ sygeplejeklinikker

Sundhedschef Jens Egsgaard og souschef Jessie Hudecek Kjærsgaard

Punkt 7: Udmøntning af puljemidler til aktiviteter på plejehjem

Ældrechef Margrethe Kusk Pedersen og sygeplejefaglig konsulent Birgit Lykke

Punkt 8: Status på anlægsprojekter, driftsprojekter og hensigtserklæringer fra budget 2012

Leder af Boligsekretariatet Per Christensen

Punkt 9: Kvartalsrapport 3. kvartal 2011

Leder af den Centrale Visitation Merete Balslev og souschef Mette Bergholdt

Notat til Ældreråd om "saftvand på plejehjem"

13-12-2011

Den aktuelle mediedebat om saftvand til beboere på plejehjem i København rummer en række misforståelser. Nedenfor redegøres kort for Sundheds- og Omsorgsforvaltningens politik på området.

Sagsnr.
2011-178440

Er der indført et nyt forbud mod saftvand til beboere på Københavns plejehjem?

Dokumentnr.
2011-901281

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har ikke et forbud mod saftvand på plejehjem. Beboerne befinder sig i deres eget hjem, og det respekteres. Beboere på de københavnske plejehjem kan naturligvis – også i fremtiden – drikke saftvand, hvis det er deres ønske. Sundheds- og Omsorgsforvaltningens indsats handler om at sikre, at beboerne får andre tilbud, som passer bedre til svækkede ældre. Der er ikke tale om en ny indsats, den indgår sammen med en række andre indsatser i bestræbelserne på at reducere underernæring.

Sagsbehandler
Signe Louise Tholstrup
Bertelsen

Hvad er det for en vane, der ønskes ændret?

Saftvand på plejehjem kan være en vane, hvor saftvand automatisk kommer på bordet både til måltiderne og i løbet af dagen. Hvis saftvand erstattes eller suppleres med andre lækkerier, kan det både forbedre ernæringstilstanden og være med til at gøre måltiderne til en god oplevelse. Derfor undervises medarbejdere i at tilbyde alternativer og ikke lade vanen råde.

Hvad er den faglige begrundelse for vejledningen om saftvand?

En væsentlig del af beboere på plejehjem er underernærede, eller i fare for at blive det. Rådet om at reducere brugen af saftvand skyldes, at saftvand fylder i maven og mætter, og dermed bliver det vanskeligere at have appetit til at spise den gode mad, som underernærede har ekstra meget brug for. Denne vejledning er i overensstemmelse med Servicestyrelsens anbefaling.

Handler indsatsen om at reducere sukker?

Der er ikke tale om et sundhedsbudskab i traditionel forstand, de ældre "nødes" gerne til at drikke kakao og spise gode mellemmåltider som f.eks. is og fromage. Sundheds- og Omsorgsforvaltningens anbefalinger til plejehjemmene handler ikke om at reducere sukker, men om at sikre tilstrækkelig energi og protein i den daglige mad.

Hvilke tiltag har forvaltningen gjort for at rette op på eventuelle misforståelser rundt om på plejehjemmene?

På baggrund af mediedebatten om saftvand på plejehjem er de lokale ledelser orienteret om, at der er tale om en faglig vejledning og ikke et forbud mod saftvand. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har en række initiativer til at minimere underernæring blandt beboere på plejehjem. Der arbejdes med energitæt kost, mad af høj kulinarisk kvalitet, mange mellemmåltider, ernæringsvurdering og gode rammer for måltidet.

Ældrestaben

Sjællandsgade 40 H, 3,
424
2200 København N

Telefon
3530 3767

E-mail
ZB4V@suf.kk.dk

www.kk.dk

Orientering til Sundheds- og Omsorgsudvalget om saftevand på plejehjem i København

13-12-2011

Mediedebatten om saftevand på plejehjem

Sagsnr.
2011-178473

Den 8. december bragte avisen "24 timer" en artikel under overskriften "Ældre på plejehjem må ikke få saftevand". Artiklens budskabet var, at beboerne skulle indtage mindre sukker og at der var udstedt et forbud mod saftevand på de københavnske plejehjem. Tre medarbejdere fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, en konsulent fra Ældresagen samt Thyra Frank (LA) var citeret. En medarbejder fra Kostsekretariatet blev i P4 morgen interviewet om sagen. Senere var både Thyra Frank og Ninna Thomsen i TV2 NEWS. Sagen blev fulgt op af flere medier henover weekenden bl.a. "24 timer", Politikken og Information.

Dokumentnr.
2011-901580

Sagsbehandler
Pernille Hansted

Der er stillet spørgsmål til Social- og integrationsministeren om sagen, ligesom en række folketingsmedlemmer og andre meningsdannere har deltaget i debatten.

Medierne har tolket indsatsen ind i det traditionelle sundhedsbegreb, hvor der er fokus på at spare kalorier og hvor alternativet til saftevand er vand.

Den underviser, der er citeret i "24 timer" den 9. december, er ikke rådgiver for forvaltningen, og er i følge egne oplysninger blevet citeret fejlagtigt. Ligeledes føler en række af forvaltningens medarbejdere, at deres udtalelser er udlagt forkert i medierne.

Orientering om sagen

Sundheds- og Omsorgsudvalget blev orienteret om sagen af forvaltningen den 8. december klokken 12 pr mail samt med Nyt fra SUF fredag den 9. december.

Forvaltningen har orienteret de lokale ledelser i forvaltningen om sagens sammenhæng.

Forvaltningen har ligeledes fremsendt orientering til Social- og integrationsminister Karen Hækkerup (S), da det fremkom, at der ville blive rejst spørgsmål til ministeren om sagen.

Facts i sagen

Der er ikke et saftevandsforbud i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, og der er ikke påtænkt nogen former for forbud omkring mad og drikke. Målet for forvaltningens indsats er at, der såvidt muligt tilbydes de ældre mad- og drikkevarer ud fra deres individuelle behov og ønsker. For en stor andel af de ældre på plejehjem betyder det hyppige måltider med mange kalorier. Det er nemlig "sundt" for småtspisende ældre at få mad- og drikkevarer med højt energi- og proteinindhold.

**Ældrestaben -
Kostsekretariatet**

Sjællandsgade 40 H, 3,
418
2200 København N

Telefon
3530 3846

Mobil
2042 8762

E-mail
ZX62@suf.kk.dk

www.kk.dk

Forvaltningen har de sidste år vejledt i en række tiltag, der skal forebygge underernæring. En af mange anvisninger, er at drikkevarer med protein og energi kan være med til at understøtte de ældres ernæring. Nedenfor beskrives forvaltningens indsats mod underernæring nærmere.

Baggrund for Sundheds- og Omsorgsforvaltningens indsatser

Forvaltningen har en målrettet indsats mod undervægt hos svækkede ældre. For denne gruppe kan selv et lille vægttab have alvorlige konsekvenser i form af øget risiko for sygdom og død, ligesom det kan resultere i øget risiko for tab af fysisk, mental og social funktionsevne. Samtidig har småtspisende ældre med lavt energibehov et meget lille råderum til tomme kalorier.

I perioden 2008-2010 gennemførte Servicestyrelsen bl.a. i samarbejde med Københavns Kommune projekt God mad - godt liv. En af mange anbefalinger i projektet er at tilbyde drikkevarer med mere energi og protein som f.eks. sødmælk og milkshake. Vejledningen om at tilbyde andre drikkevarer end saftvand er således ikke ny, men der er formentlig kommet større fokus nu, hvor der er kompetenceudvikling igangsat vedr. mad og måltider.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens indsatser

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har igangsat en række indsatser med henblik på at imødegå den høje forekomst af dårlig ernæringsstilstand blandt ældre i plejeboliger.

Mad af god kvalitet og gode måltider

Helt centralt er det, at maden på plejehjem er indbydende, smager godt og passer til de ældres traditioner og vaner. Der udvikles på både mad og måltider i regi af "Køkkenløftet" ved Københavns Madhus. Lige nu har 23 plejehjem deltaget og 16 mere går i gang med Køkkenløftet i 2012.

Hjælp til at få nok at spise

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen tilbyder ældre i plejebolig en særlig indsats vedrørende ernæringsvurdering og ernæringsterapi. Herunder at mad og måltider målrettes den enkelte ældres behov og ønsker.

Med henblik på at sikre, at den småtspisende ældre får tilstrækkelig energi og protein i det daglige, gives en række faglige vejledninger, herunder forslag til medarbejderne om at tilbyde andre drikkevarer end saftvand på plejehjemmene. Princippet er, at de ældre kan drikke sig til en masse energi, som de ellers ikke ville have appetit til at spise sig til. Det er dog yderst vigtig at disse drikke indeholder både energi og protein, f.eks. sødmælk, koldskål eller varm kakao med flødeskum.

Perspektivering

At Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vejleder plejehjemmene i at begrænse indtaget af saftvand hos de ældre og i stedet have fokus på drikkevarer, der giver gode kalorier og protein er således ikke et spørgsmål om hverken økonomi eller "sundhedshysteri". Det vil til en hver tid være borgeren ønsker, der er afgørende for, hvad der serveres til borgerne. Det er samtidig medarbejdernes rolle, at hjælpe borgere med tilbud om mad og drikke der kan bedre deres ernæringstilstand, såfremt borgeren ønsker det.

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

08-11-2011

Orientering om budgettilpasning i Pilehuset

Sundheds- og Omsorgsudvalgsrådet godkendte den 29. september 2011 forslaget om at nedjustere bevillingen til Pilehusets specialiserede demenspladser fra 2,9 (785.000) til 2,6 (704.000). Nedjusteringen er en del af en større plan, som samlet set skal udvikle og styrke demensområdet i Københavns Kommune.

Sagsnr.
2011-159246

Dokumentnr.
2011-800773

Sundheds- og Omsorgsudvalget besluttede samtidig, at udvalget skulle orienteres om plan for budgettilpasning i Pilehuset inden årets udgang.

Sagsbehandler
Berit Soon Olsen

Plan for budgetreduktion i Pilehuset

Ledelsen i Pilehuset har nu udarbejdet en plan for, hvordan budgetreduktionen kan implementeres med færrest mulige konsekvenser for både borgernes og medarbejdernes trivsel i hhv. 2012 og 2013. Planen har været i høring i kontaktudvalget og er tiltrådt af arbejdsplads MED (bilag 1).

Som det fremgår af planen vil besparelserne blive fundet indenfor Pilehusets samlede budgetramme og ikke kun på de to specialiserede demensafsnit for borgere med Huntington Chorea og frontotemporal demens. Dels på det generelle administrative område gennem besparelser på lederlønninger, optimering af vagtplanlægning og effektivisering af rengøring på hele demenscentret. Dels ved at inddrage borgerne mere aktivt i anretning af måltider og i rengøring af egen bolig. Dette understøtter samtidig tanken om at gå fra passive til aktive ydelser.

Planen indeholder ikke konkrete personalereduktioner, og den samlede vurdering er, at Pilehusets plan fortsat giver mulighed for at fastholde en høj faglighed i den støtte, omsorg og pleje, som borgerne på de specialiserede demensafsnit har behov for.

Det videre forløb

Efter aftale med Jørgen Sivertsen, formand for kontaktudvalget, vil de pårørende i Pilehuset blive orienteret om planen for budgettilpasningen senest december 2011.

Pårørendegruppen inviteres ind til nyt møde med Ninna Thomsen næste efterår, som opfølgning på besparelsens konsekvenser

I forbindelse med implementering af planen i Pilehuset vil der blive udarbejdet en opfølgningsplan, ligesom der løbende vil blive fulgt op på tiltagene i 2012 internt i Pilehuset og i forvaltningen.

Inden udgangen af 2012 vil Sundheds- og Omsorgsudvalget blive orienteret om en samlet status på demensområdet – herunder budgetreduktionens konsekvenser i Pilehuset.

Ældrestaben

Sjællandsgade 40, H422
2200 København N

Telefon
3530 3106

E-mail
PC69@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290809

Bilag 1.

4. november 2011

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

/LP

Budgettilpasning i Demenscenter Pilehuset

Sundheds- og Omsorgsudvalget behandlede den 29. september 2011 indstillingen om tilpasning af kapacitet og fremtidig udvikling på demensområdet. SOU besluttede:

- At der sker en nedjustering i basisenhederne for specialepladserne, dvs. HC og FT svarende til 2,6 mio. kr.

Pilehusets budget er i 2011 kr. 73 mio. inkl. BUM indtægter. Budgetreduktionen svarer til 3,6 % af det samlede budget.

På baggrund heraf har ledelsen i Demenscenter Pilehuset udarbejdet en plan med henblik på at realisere budgetreduktionen. Udgangspunktet for oplægget er, at borgerne oplever færrest mulige gæner, og at medarbejdernes trivsel ikke forringes. Planen er udarbejdet på baggrund af input fra alle enheder i Pilehuset og har været til høring i kontaktudvalget og er tiltrådt af arbejdsplads-MED.

Plan over forløbet

Uge 40-41 Personalemøder i alle enheder.

Ekstraordinært MED-møde.

Ekstraordinært møde i kontaktudvalget.

Uge 42 MED-møde, hvor planen tiltrædes.

Møde i kontaktudvalget (tidl. Bruger-pårørende-råd), hvor planen høres.

Uge 43 Høringsbreve afsendes til de berørte medarbejdere i forbindelse med enten afskedigelse eller ændring i arbejdsvilkår.

Uge 45-52 Dele af planens elementer prøvekøres mhp. justeringer.

**Lokalområdekantor
Vanløse Brønshøj Hu-
sum**

Indertoften 10, 2. sal
2720 Vanløse

Telefon
35 30 21 00

Telefax
35 30 21 10

Direkte telefon
35 30 21 01

E-mail
Ee67@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009289605

[www.sundhedogomsorg-
vbh.kk.dk](http://www.sundhedogomsorg-vbh.kk.dk)

Tiltag	Besparelse 2012	Besparelse 2013
Besparelse på lederlønninger opnået ved omrokering, sammenlægning af enheder og en leder, som går ned i tid.	416.000	406.000
Tilpasning af vagter, der forholdsvis har været på "for mange" timer.	63.000	64.000
Optimering af vagtplanlægning og øget indflydelse på egen arbejdstid, indførelse af klippekort for vikardækning.	1.000.000	1.000.000
Energibesparelser med bedre styring sker i samarbejde med teknisk afdeling.	60.000	60.000
Nedlæggelse af kopirum i nr. 24 samt ophør af ubrugte computere hos KS.	25.000	25.000
Fra passiv til aktiv, borgerne deltager omkring anretning af maden, hvilket medfører besparelser i køkkenet, som følge af, at opgaven overtages af plejen.	465.000	588.000
Fra passiv til aktiv, borgerne deltager omkring rengøring af egen bolig.	255.000	306.000
Effektivisering af rengøring ved funktionsopdelt rengøring.	200.000	240.000
Kompetencemidler til demensdagene reduceres til svarende til 10 deltagere.	30.000	30.000
Sanseenheden passer selv sit akvarium	6.000	6.000
Indførelse af kaffekasser i hver enhed	54.000	54.000
Optimering af forbruget af dagligvarer / engangsmaterialer ved indførelse af "sæsonkort" og "rationeringsmærker"	100.000	100.000
I alt	2.674.000	2.899.000

Der vil blive udarbejdet en opfølgingsplan og der vil blive fulgt op implementering af tiltag i 2012.

Uddybning af forslag omhandlende 'fra passive til aktive ydelser'

Forslagene tager udgangspunkt i medarbejdernes vurdering af, hvor det giver mest mening i forhold til borgerne. Forslagene indebærer 1) at varme og anrette maden i demsenhederne og højhuset sammen med borgerne og 2) at gøre borgernes boliger rene sammen med borgerne i FT-enheden og HC-enheden.

I den forbindelse vil Pilehuset gå fra varm mad til middag til varm mad om aftenen. Dette vurderes til at være en ernæringsmæssig gevinst for borgerne, og det skulle samtidig give en bedre nattesøvn.

Medarbejderne tager borgerne med i anretningen af maden. Det vil variere over tid afhængigt af borgernes ressourcer. Pilehuset er optaget af, at medarbejderne og borgerne har et hverdagsliv sammen. Det vil sige, at medarbejderne gør alle hverdagsaktiviteter sammen med borgerne.

Det skønnes, at det ikke vil kræve flere ressourcer end dem, der er til stede i dag, da det så er den aktivitet, man er sammen om frem for andre aktiviteter. Sagt på en anden måde, så er det vigtigste ikke, "hvad vi laver sammen, men at vi gør det sammen". Det samme princip gælder for rengøring sammen med borgerne.

Der er nogle startomkostninger i relation til, at opgaverne kan udføres i forhold til gældende regler - fx hygiejnekurser samt mindre materialegifter.